

Quickscan Ecologie

Oudendijk 58-60 te Oud-Gastel

Opdrachtgever: Jansen Bouwontwikkeling B.V.

Lievens Milieu B.V.

Documentnummer
SOB007296

KvK
30152124

Telefoon
088-9102000

Versie
2

Postadres
Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein

Internet
Lievens.com

Datum
04 juni 2019

Colofon

Rapporthistorie

05-12-2018	Concept
10-12-2018	Kwaliteitscontrole
21-12-2018-	Eind concept
28-01-2019	Definitief
04-06-2019	Definitief V2

Verantwoording

-

Contactgegevens

M. Gehem
088 91 020 33
Mgehem@lievense.com

Autorisatie

Documentnummer	Versie	Status
SOB007296	2	Definitief

Opgesteld door	Functie	Datum	Paraaf
Madieke Gehem	Ecoloog	28-1-2019	

Geverifieerd door	Functie	Datum	Paraaf
Jan van Mil	Ecoloog	28-01-2018	

Akkoord projectleider	Functie	Datum	Paraaf
Jan van Mil	Ecoloog	28-01-2018	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Wettelijk kader	7
2.1	Soortenbescherming	7
2.2	Gebiedenbescherming	8
3	Onderzoeksopzet	9
3.1	Beschikbare gegevens	9
3.2	Veldbezoek	9
3.3	Effectenbeoordeling	9
4	Plangebied	10
4.1	Huidige situatie	10
4.2	Planontwikkeling	10
5	Beschermde soorten	12
5.1	Planten	12
5.2	Grondgebonden zoogdieren	12
5.3	Vleermuizen	13
5.4	Amfibieën	15
5.5	Reptielen	16
5.6	Vissen	16
5.7	Ongewervelden	16
5.8	Vogels	16
6	Beschermde gebieden	19
6.1	Natura 2000-gebieden	19
6.2	Provinciaal natuurbeleid: Natuurnetwerk Nederland en Natuurnetwerk Brabant	19
7	Effectenbeoordeling	21
7.1	Inleiding	21
7.2	Toetsing beschermde soorten	21
7.3	Toetsing beschermde gebieden	23
8	Conclusie	24
9	Advies en vervolgtraject	25
9.1	Advies	25
9.2	Vervolgtraject	26
9.3	Geldigheid onderzoeksgegevens	27

Overzicht bijlage(n)	28
Bijlage 1	29
- Literatuur	
Bijlage 2	30
- Wetgeving en beleid	
Bijlage 3	35
- Kaart regionale ligging	
Bijlage 4	36
- Foto's	

1 Inleiding

In opdracht van Jansen Bouwontwikkeling B.V. heeft Lievense Milieu B.V. een Quickscan Ecologie uitgevoerd voor het plangebied Oudendijk 58-60 te Oud-Gastel (Provincie Noord-Brabant). Aanleiding voor deze quickscan is de geplande herontwikkeling waarbij voormalige agrarische bedrijven worden gesloopt ten behoeve van woningbouw. In het kader van de geplande werkzaamheden is een toetsing aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk. De toetsing wordt gedaan middels een quickscan aan de hand van een oriënterend veldbezoek en beschikbare verspreidingsgegevens. In onderhavige rapportage worden de resultaten van de quickscan beknopt besproken en worden op basis van conclusie praktische adviezen gegeven.

De quickscan of vooronderzoek is geen soortgerichte inventarisatie, maar de eerste fase in het kader van de procedure van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb, zie bijlage 1). De Wnb voorziet sinds 1 januari 2017 in het wettelijk kader voor de bescherming van Natura 2000-gebieden, planten- en diersoorten en houtopstanden. In de Wnb zijn de provincies primair bevoegd gezag voor bescherming van soorten en natuurgebieden. De voorliggende quickscan leent zich niet direct voor een eventueel noodzakelijke ontheffingsaanvraag voor de geplande planontwikkeling.

Het doel van de quickscan is, om op basis van een literatuuronderzoek en een veldbezoek, een inschatting te maken of:

- Beschermde planten- en diersoorten in het plangebied of directe omgeving voorkomen;
- De planontwikkeling mogelijk effect(en) heeft op de al dan niet aanwezige beschermde planten- en diersoorten en daarmee mogelijk strijdig is met de soortenbescherming conform de Wnb;
- Een noodzaak aanwezig is voor het uitvoeren van een nader onderzoek naar de mogelijk voorkomende beschermde planten- en diersoorten, door een gerichte veldinventarisatie volgens de geldende protocollen;
- De planontwikkeling plaatsvindt in of nabij een beschermd natuurgebied (Natura 2000-gebied) of het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voormalige EHS) en of daarbij sprake is van de noodzaak voor onderzoek in het kader de gebiedsbescherming conform de Wnb en/of het provinciale beleid omtrent het NNN, inclusief externe werking.

Zowel bij mogelijke effecten als bij onvoldoende gegevens over de mogelijke aanwezige beschermde soorten of gebieden (Natura 2000 of NNN-gebieden), volgt doorgaans het advies voor het uitvoeren van een nader onderzoek (volledige veldinventarisatie). Op basis van een nader onderzoek kan een ontheffing in het kader van het soortenbeschermingsdeel van de Wnb worden aangevraagd bij het bevoegd gezag.

Lievense Milieu B.V. is door Normec Certification gecertificeerd voor de ISO 9001- en de 14001-normen en heeft een eigen kwaliteitssysteem. De medewerkers van Lievense Milieu B.V. voor de uitvoer van flora- en faunaonderzoeken zijn allen VCA gecertificeerd. Daarnaast is Lievense lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB).

Lievense Milieu B.V. is niet aansprakelijk voor (vervolg)schade welke kan voorkomen op basis van de inhoud en resultaten van de opgestelde quickscan. Dit rapport is opgesteld op verzoek van de opdrachtgever en is zijn eigendom.

2 Wettelijk kader

2.1 Soortenbescherming

De Wnb voorziet in de bescherming van planten- en diersoorten (zie bijlage 2). De basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In de Wnb zijn hiernaast, op basis van internationale afspraken, drie beschermingsregimes opgesteld voor strikt beschermde soorten:

- Artikel 3.1: Vogelrichtlijnsoorten;
- Artikel 3.5: Habitatrichtlijnsoorten en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I;
- Artikel 3.10: Andere (nationale) soorten.

Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime. In dit hoofdstuk volgt een overzicht van alle beschermde soorten die in het plangebied of de directe omgeving zijn waargenomen of te verwachten zijn. In tabel 2.1 zijn de verboden per beschermingsregime opgenomen in bijlage 2 staat nader toegelicht.

Tabel 2.1: Verboden per beschermingsregime

Soorten	Artikel	Verboden
VRL-soorten	3.1	Lid 1. Opzettelijk doden/vangen Lid 2. Opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten/eieren Lid 3. Wegnemen van nesten Lid 4. Eieren rapen/onder zich hebben Lid 5. Opzettelijk verstoren (indien van wezenlijke invloed op de SVI)
HRL-soorten, soorten uit bijlage I en II van de Bern conventie en bijlage I van de Bonn conventie	3.5	Lid 1. Opzettelijk doden/vangen Lid 2. Opzettelijk verstoren Lid 3. Eieren te rapen of vernielen Lid 4. Beschadigen of vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen Lid 5. Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten
Andere beschermde soorten	3.10	Lid 1 a. Opzettelijk doden/vangen van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden (vernoemd in onderdeel a) Lid 1 b. Beschadigen of vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen van soorten (als bedoeld in onderdeel a) Lid 1 c. Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten (als bedoeld in onderdeel b)

2.2 Gebiedenbescherming

Het gebiedsbeschermingsdeel van de Wnb voorziet in de bescherming van natuurgebieden van Europees belang welke behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen. De basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Naast de wettelijke bescherming van de Natura 2000-gebieden heeft Nederland de bescherming van andere gebieden vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De bescherming van het NNN vindt plaats door toetsing van de bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen aan het NNN-beleid.

3 Onderzoeksopzet

3.1 Beschikbare gegevens

Grote delen van Nederland zijn in de afgelopen jaren reeds onderzocht op aanwezige beschermde soorten. De gegevens afkomstig van deze onderzoeken worden grotendeels gepubliceerd in boeken (soortverspreidingsatlassen), rapportages of zijn op internet te raadplegen. De geraadpleegde literatuur en internetbronnen staan weergegeven in bijlage 1. Tevens is gebruik gemaakt van de informatie uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2018). De beschikbare gegevens over het voorkomen van beschermde natuurwaarden in en binnen de invloedsfeer (binnen een straal van maximaal vijf kilometer) van het plangebied zijn voorafgaand aan het veldbezoek geanalyseerd en in het veld geverifieerd.

3.2 Veldbezoek

Inzicht in het voorkomen van beschermde soorten wordt verkregen door het uitvoeren van een oriënterend veldbezoek. Met dit veldbezoek kan beoordeeld worden of de planten- en diersoorten die in de bestaande gegevens zijn genoemd, ook daadwerkelijk in het gebied voorkomen of verwacht kunnen worden. Daarnaast kan worden beoordeeld of ook andere beschermde soorten voorkomen of te verwachten worden op basis van de aanwezige terreinkenmerken en beheer.

Het oriënterend veldbezoek is door Lieveense Milieu B.V. op 4 december 2018 uitgevoerd door S. Nelis en M. Gehem werkzaam als adviseur ecologie bij Lieveense. Ten tijde van de eerste inspectie was het 8°C met een zwakke westenwind (2 Bft).

3.3 Effectenbeoordeling

De omvang van de werkzaamheden en de veranderingen die worden aangebracht in het plangebied vormen de basis voor de effectenbeoordeling. De effecten zijn beoordeeld per sublocatie. De effectenbeoordeling houdt rekening met tijdelijke effecten (gedurende de uitvoering van de werkzaamheden) en langdurige effecten (na de uitvoering). In hoeverre het mogelijk is om een complete effectanalyse te maken, is afhankelijk van de volledigheid en bruikbaarheid van de beschikbare verspreidingsgegevens en duidelijkheid over de uit te voeren werkzaamheden en uitvoeringsplanning.

In de effectenbeoordeling wordt ervan uitgegaan dat de werkzaamheden gedurende daglichtperiode worden uitgevoerd. Omdat de exacte werkzaamheden en uitvoeringsperiode en -duur nog niet bekend zijn, wordt in de effectenbeoordeling aangegeven in welke periode veel dan wel weinig (of geen) effecten worden verwacht. Wanneer aanvullend onderzoek noodzakelijk blijkt, is dat ook beschreven, de effectenbeoordeling kan pas na uitvoering van het noodzakelijke soortgerichte onderzoek worden afgerond.

4 Plangebied

4.1 Huidige situatie

Het plangebied heeft een oppervlakte van circa vier hectare en beslaat twee voormalig agrarische bedrijven aan de Oudendijk 58-60 (figuur 4.1). Oudendijk 58 bestaat uit een vernieuwd woonhuis met bijbehorende opstallen (figuur 4.2) Oudendijk 60 bestaat uit verlaten schuren waarvan een deel niet meer volledig overeind staat (figuur 4.3). Rondom de opstallen is sprake van ruigte ontwikkeling. Het noordelijk deel van het plangebied bestaat uit een voormalige maisakker welke is ingezaaid met raaigras (figuur 4.4). Het zuidelijk deel van het plangebied bestaat uit raaigrasland wat door enkele schapen wordt beweid (figuur 4.5). Rondom de zuidelijke boerderij is een onderhouden gazon met bloemperken en enkele fruitbomen aanwezig. Binnen het plangebied zijn enkele waterafvoerende greppels aanwezig welke ten tijde van het veldbezoek droog stonden.

Figuur 4.1: Locatie van het plangebied aangegeven met een rood kader, binnen de blauw gestippelde contour worden 7 bouwkvavels gerealiseerd.

4.2 Planontwikkeling

De bestaande gebouwen worden geheel gesloopt ten behoeve van het ontwikkelen van nieuwbouwwoningen. De bouw van nieuwe woningen zal in eerste instantie alleen plaatsvinden binnen het blauwe contour (figuur 4.1). Op basis van een ruimtelijke studie voor het hele plangebied zal het gaan om ruim opgezette kavels - geschakelde woningen en rijtjeswoningen - met een totaal van circa 85 woningen binnen het rode kader, waarvan 7 bouwkvavels binnen het blauwe kader. Voor de toetsing wordt uitgegaan van de planontwikkeling binnen het blauwe kader. Markante bomen aan de Oudendijk zijn opgenomen in het ontwerp daarnaast is de opdrachtgever met de gemeente in overleg om langs de Oudendijk bomen aan te planten voor een continu straatbeeld. Het is niet bekend wat er met de andere bomen gaat gebeuren, indien van toepassing wordt hun waarde voor specifieke soortgroepen besproken in hoofdstuk 7.

Figuur 4.2: Ligging Oudendijk 58

Figuur 4.3: Ligging Oudendijk 60

Figuur 4.4: Noordelijk deel van het plangebied

Figuur 4.5: Zuidelijk deel van het plangebied

5 Beschermde soorten

5.1 Planten

Vanuit de verspreidingsgegevens (NDFF, 2018) zijn op tot 5 kilometer van het plangebied waarnemingen bekend van kleine wolfsmelk, naakte lathyrus en ruw parelzaad. Binnen één kilometer zijn geen beschermde plantensoorten aanwezig. Het plangebied bestaat uit agrarische percelen welke worden gebruikt als maisland (na de oogst ingezaaid met raaigras) en schapenweide. Rondom nummer 60 bestaat de vegetatie uit ruigte van onder andere braam, de tuin rondom nummer 58 wordt nog goed onderhouden.

- Kleine wolfsmelk is een pionierssoort die haar standplaats heeft op open zonnige voedselrijke (klei-)bodem. Haar groeiplaats bevindt zich op graanakkers en stoppelvelden.
- Naakte lathyrus heeft een warme zonnige standplaats op matig voedselrijke bodem. Groeiplaatsen van deze soort bevinden zich op (graan)akkers maar soms ook in bermen, omgewoelde grond en struweelranden.
- Ruw parelzaad heeft eveneens de voorkeur op een zonnige en openstandplaats op matig voedselrijke kalrijke bodem. Ze groeit in akkers, op omgewerkte en braakliggende grond, in bermen en op spoorwegterreinen, op oeverwallen en stroomruggen langs rivieren.

De goed onderhouden tuin en grasland percelen bieden geen geschikte groeiplaats voor bovengenoemde soorten. De noordelijke percelen zijn ten tijde van de bloeitijd in gebruik als maisland waardoor open grond met zonnige plekken ontbreekt. Op basis van de terreinkenmerken en het huidige gebruik wordt het voorkomen van beschermde planten soorten binnen het plangebied uitgesloten.

5.2 Grondgebonden zoogdieren

Vanuit de verspreidingsgegevens (Broekhuizen et al., 2016; Huizenga et al., 2010; NDFF, 2018) zijn binnen 5 kilometer van het plangebied waarnemingen bekend van bever, boommarter, bunzing, eekhoorn, hermelijn en wezel. Tevens zijn waarnemingen bekend van nationaal beschermde soorten (zoals egel, konijn en vos) waarvoor in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt (Provincie Noord-Brabant, 2016).

- Het voorkomen van bever wordt uitgesloten vanwege het ontbreken van de combinatie open water met bos als habitat van deze soort.
- De boommarter heeft de voorkeur op bosrijke omgeving met voldoende dekking in de vorm van een kruid of struiklaag. In de omgeving van het plangebied (250 meter ten zuiden) is een bosperceel aanwezig welke kan dienen als leefgebied. Door de ligging ten opzichte van het plangebied is dusdanig dat meerdere wegen en een deel van de bestaande bebouwing moet worden doorkruist, op basis hiervan wordt het voorkomen van boommarter in het plangebied dan ook niet verwacht.
- Bunzing, hermelijn en wezel hebben een voorkeur voor kleinschalige landschappen en gebruiken onder andere oude hollen (van bijvoorbeeld, muizen, mol, konijn, vos en das) welke over het algemeen in de dekking van bosschages, houtstapels, heggen of andere

lijnvormige elementen liggen. Mogelijk gebruiken deze soorten het plangebied als onderdeel van het leefgebied. Tijdens het veldbezoek zijn eierschalen (van kippeneieren) waargenomen het is niet uit te sluiten welke soort deze eieren heeft geroofd dit kan bijvoorbeeld ook door de iets grotere steenmarter zijn gedaan.

- De eekhoorn is voornamelijk gebonden aan park, tuin en bossen met voldoende nestgelegenheid en voldoende foerageer mogelijkheden. In de omgeving zijn diverse tuinen en een bosperceel aanwezig welke kunnen dienen als leefgebied. Het plangebied biedt in beperkte mate dekking voor deze soort. Er zijn tijdens de veldbezoeken geen individuen of nesten van deze soort aangetroffen. De aanwezigheid van eekhoorn wordt door het ontbreken van geschikt habitat uitgesloten.
- Steenmarter komt in zowel gebieden met dekking als openlandschap voor, met name in de omgeving van bebouwing zoals boerderijen. Het plangebied is daarmee in potentie onderdeel van het leefgebied van de steenmarter. Er zijn tijdens het veldbezoek geen nestlocaties, slaapplekken of latrines aangetroffen. De achtergebleven stro- en hooiopslag en afwerking van riet onder de daken biedt in potentie geschikte locaties als verblijfplaats, in één van de schuren behorende bij Oudendijk 60 zijn leeggegeten kippeneieren en marterpoep aangetroffen (figuur 5.1 en 5.2).

Figuur 5.1: Marterpoep

Figuur 5.2: lege eierschaal

Met uitzondering van bunzing, hermelijn, steenmarter en wezel, kan de aanwezigheid van deze en andere strikt beschermde grondgebonden zoogdieren wordt uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt habitat. De aanwezige fruitbomen en bramenstruiken bieden een makkelijk toegankelijke voedselbron naast de (dierlijke)prooien, daarnaast zijn er verschillende rommelhoekjes en zijn restanten hout, stro en riet aanwezig welke kunnen dienen als verblijfplaats.

5.3 Vleermuizen

Vanuit de verspreidingsgegevens (Broekhuizen et al., 2016; NDFF, 2018) zijn waarnemingen bekend van verschillende vleermuissoorten. De in de omgeving (tot 5 kilometer) voorkomende vleermuizen zijn gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

- Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis laatvlieger en meervleermuis zijn typische gebouwbewonende soorten. De vernieuwde woning (Oudendijk 58) bevat kieren tussen de dakgoot en dakafwerking welke mogelijk toegang bieden tot de spouwmuren. Verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten worden niet uitgesloten (figuur 5.4 en 5.5).
- Rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis zijn boombewonende soorten, in de bomen nabij Oudendijk 60 zijn holtes aangetroffen die een verblijfplaats kunnen vormen voor boombewonende vleermuizen (figuur 5.4 en 5.5).
- Watervleermuis maakt zowel gebruik van bomen als gebouwen, als winterverblijfplaatsen worden ondergrondse objecten gebruikt zoals bunkers, (ijs/kasteel-) kelders en kalksteengroeves. Op basis van de aanwezige elementen kan een zomer- en paarverblijf niet worden uitgesloten

Figuur 5.4: Vleermuispotentie in rood, de pijlen geven mogelijke vliegroutes aan de cirkels duiden potentiële verblijfplaatsen aan (in rood potentiële verblijfplaatsen in gebouwen en in geel potentiële verblijfplaatsen in bomen).

Het plangebied bestaat voor een groot deel uit open terrein wat onvoldoende dekking biedt voor vleermuizen om te kunnen foerageren. Rondom de te slopen gebouwen en aan de raden van het plangebied is wel voldoende dekking aanwezig. Deze delen maken mogelijk onderdeel uit van het foerageergebied van de in de omgeving vermelde vleermuissoorten.

Aan de westzijde van het plangebied staat parallel aan de Oudendijk een rij bomen, deze rijbeplanting vormt een verbinding tussen verschillende panden (vanaf Oudendijk 54 naar 55), baan de noordzijde kan deze lijn worden gevolgd via enkele wilgen en populieren, waardoor een verbinding ontstaat met de naastgelegen woonwijk. Deze bomen worden mogelijk gebruikt als onderdeel van een vliegroute (en foerageergebied). In figuur 5.3 zijn deze lijnvormige elementen aangegeven met rode pijlen.

Figuur 5.5 Potentiele verblijfplaatsen voor vleermuizen in bomen (links) en gebouwen (twee rechter afbeeldingen). In de middelste afbeelding is de ruimte tussen de dakafwerking en de muren aangegeven met een rood kader.

Op basis van de aanwezige kenmerken is het niet uit te sluiten dat zich verblijfplaatsen in bomen en gebouwen bevinden. Het plangebied is naar verwachting in gebruik als (niet) essentieel foerageergebied en de aanwezige bomen maken mogelijk onderdeel uit van een foerageer- en/of vliegroute.

5.4 Amfibieën

De verspreidingsgegevens van amfibieën (NDFF 2018; RAVON 2016) geven aan dat in de omgeving van het plangebied (tot 5 kilometer) diverse amfibieënsoorten aanwezig kunnen zijn. De mogelijk voorkomende soorten zijn veelal nationaal beschermde soorten (artikel 3.10) zoals: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en bastaardkikker. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Noord-Brabant, 2016).

Van de mogelijk voorkomende soorten is voor alpenwatersalamander geen vrijstelling verleend. De alpenwatersalamander is een soort die leeft in vennen, poelen, sloten en andere kleine geïsoleerde wateren op zand-, leem- en lössbodems (Creemers & Van Delft, 2009). Buiten het voorplantingsseizoen verblijven de dieren op land met name beboste gebieden of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen.

Binnen het plangebied zijn geen watervoerende sloten of vijvers aanwezig. Er is voor deze soorten geen geschikt habitat aanwezig. De aanwezigheid van deze en andere strikt beschermde amfibieënsoorten wordt uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt habitat zoals beschreven in Creemers & Van Delft (2009).

5.5 Reptielen

Vanuit de verspreidingsgegevens (NDFF, 2018; RAVON, 2016) zijn geen waarnemingen bekend van beschermde reptielen. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied van beschermde reptielen door het ontbreken van geschikt habitat (Creemers & Van Delft 2009). De aanwezigheid van beschermde reptielensoorten wordt uitgesloten.

5.6 Vissen

Vanuit de verspreidingsgegevens (NDFF, 2018) worden waarnemingen van grote modderkruiper gemeld, de waarnemingen komen uit Gastels laag. In het plangebied zijn geen watervoerende sloten of vijvers aanwezig waardoor het voorkomen van beschermde vissen kan worden uitgesloten.

5.7 Ongewervelden

Vanuit de verspreidingsgegevens (NDFF, 2018) zijn geen waarnemingen bekend van beschermde ongewervelden. Het plangebied bestaat voor het grootste deel uit monotoon grasland, op basis van de terreinkenmerken worden geen beschermde ongewervelden verwacht.

5.8 Vogels

Algemene broedvogels

Tijdens het veldbezoek zijn in en om het plangebied diverse algemene vogelsoorten waargenomen (onder andere: houtduif, koolmees, pimpelmees, winterkoning en zwarte kraai). Zowel bij huisnummer 58 als 60 hangen enkele nestkasten welke geschikt zijn voor onder andere mezen en winterkoning. Binnenin de verschillende gebouwen zijn oude zangvogelnesten aangetroffen, in de bomenrij is een oud ekster- en oud duivennest aangetroffen. Het plangebied biedt in de vorm van bebouwing, bomen, ruigte en struiken diverse mogelijkheden als broedlocatie voor deze algemene vogelsoorten.

Vogels met een jaar rond beschermde nestplaats

Binnen de categorie vogels met een jaarrond beschermde nestplaats wordt onderscheid gemaakt tussen categorieën. Vogels met een jaarrond beschermde nestplaats (categorie 1 t/m 4) en vogels met een jaarrond beschermde nestplaats als sprake is van ecologische zwaarwegende redenen (categorie 5).

Vanuit de verspreidingsgegevens zijn waarnemingen bekend van de volgende soorten met een jaarrond beschermde nestplaats: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, kerkuil, ransuil, roek en steenuil. Van categorie 5 soorten worden waarnemingen vermeld van: blauwe reiger, boerenzwaluw, boomklever, boomkruiper, ekster, gekraagde roodstaart, groene specht, grote bonte specht, huiszwaluw, ijsvogel, koolmees, oeverzwaluw, pimpelmees, spreeuw, toerenvalk, zwarte kraai en zwarte roodstaart.

- Boomvalk, buizerd, havik en ransuil foerageren in half open (agrarisch) gebied met bos of bosschage in de directe omgeving. Deze soorten broeden overwegend in bomen. Tijdens het veldbezoek zijn geen individuen, nesten of andere aanwijzingen van verblijf van deze soorten aangetroffen en worden dan ook niet in het plangebied verwacht.
- De gierzwaluw en huismus hebben hun verblijfplaats in gebouwen onder makkelijk toegankelijk dakbedekking (zoals dakpannen) en nestkasten. De meeste gebouwen bestaan uit een lattenwerk met direct daarop dakpannen en bieden dus geen verblijfplaatsen onder de dakbekleding. Uitzondering hierop is het vernieuwde woonhuis maar hier zijn geen mogelijkheden gevonden (bijvoorbeeld losse dakpannen) om onder de dakbekleding te komen mogelijk zijn via de dakgoot wel verblijfplaatsen voor huismus aanwezig. Door het ontbreken van toegang onder de dakbekleding wordt het voorkomen van gierzwaluw uitgesloten. Omdat via de dakgoot mogelijk toegang onder de dakbekleding mogelijk is kunnen verblijfplaatsen van huismus niet worden uitgesloten.
- Kerkuil en steenuil maken regelmatig gebruik van nestkasten, holtes in wilgen of oude schuren. De oude stallen zijn geschikt als nest- en rustplaats voor deze soorten (BRO, 2011). In 2013 is een naderonderzoek steenuil uitgevoerd waarbij het gebruik van de verblijfplaats (nestkast) in een perenboom nabij de gebouwen van Oudendijk 58 is vastgesteld (Econsultancy, 2013; figuur 5.8). In ditzelfde onderzoek wordt gesproken over een broedgeval van kerkuil in de schuur maar deze is tijdens het onderzoek niet bevestigd. Tijdens het veldbezoek zijn kerkuil braakbalen in de schuren van Oudendijk 58 en 60 aangetroffen, in één van de schuren van huisnummer 58 is een veer van een steenuil aangetroffen. Zowel aan de binnen als buitenzijde van deze schuur zijn krijstrepen aangetroffen (figuur 5.9).
- Roek foerageert in agrarisch gebied en grote open natuurgebieden en broedt doorgaans in kolonievorm. Omdat in de directe omgeving geen nesten zijn aangetroffen bieden de graslanden naar verwachting weinig potentie als onderdeel van het foerageergebied van deze soort.

Figuur 5.6: steenuilveer

Figuur 5.7: kerkuilbraakbaal

Figuur 5.8: Steenuilenkast

Figuur 5.9: Krijtsporen

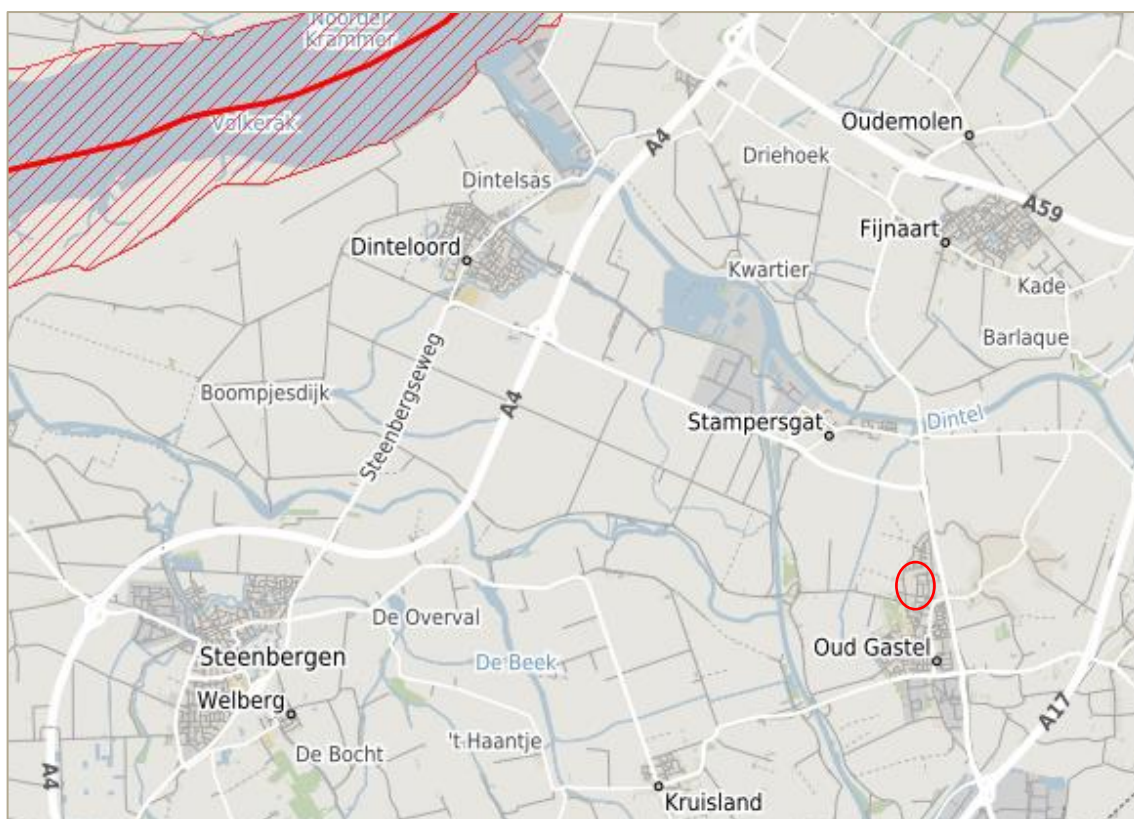
Het plangebied heeft een functie voor algemene broedvogels die de gebouwen en beplanting gebruiken als nestgelegenheid. Het zuidelijke woonhuis (nummer 58) is vernieuwd en naar verwachting voorzien van dakbetimmering waardoor er mogelijk een toegankelijke ruimte onder de pannen beschikbaar is die kan dienen als verblijfplaats van huismus. Daarnaast zijn sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van kerkuil en steenuil (figuur 5.6, 5.7 en 5.9). Het gebruik van de steenuilenkast is reeds in 2013 vastgesteld door Econsultancy, vanuit hetzelfde onderzoek zijn gegevens bekend van broedende kerkuilen in de directe omgeving van huisnummer 58. Recente gegevens van beide soorten (buiten de aangetroffen sporen) zijn niet bekend.

Het is op basis van de waarnemingen en de potentie van het gebied niet uit te sluiten dat deze soorten het plangebied gebruiken als verblijfplaats en foerageergebied.

6 Beschermde gebieden

6.1 Natura 2000-gebieden

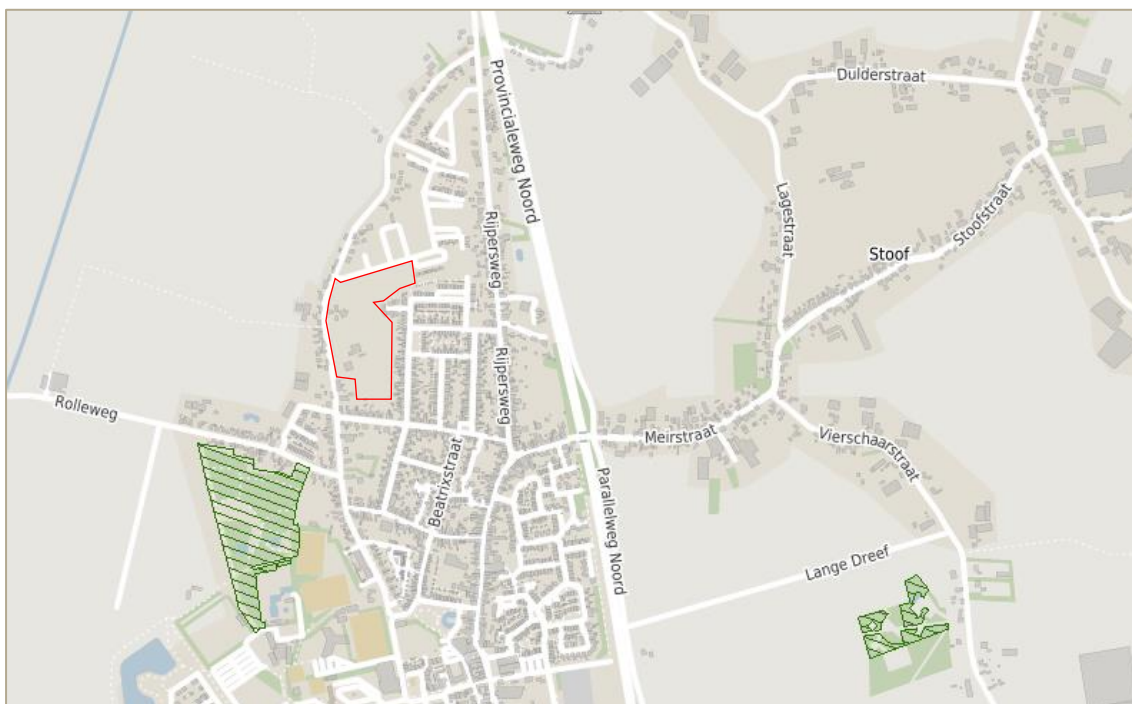
Het plangebied valt niet binnen de begrenzing van Natura 2000-gebied, het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is “Kramer-Volkerak” op circa 9,2 kilometer ten noordwesten van het plangebied (figuur 6.1).

Figuur 6.1: Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebied (rood gestreept)

6.2 Provinciaal natuurbeleid: Natuurnetwerk Nederland en Natuurnetwerk Brabant

Het plangebied is geen onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) / Natuurnetwerk Brabant (NNB; figuur 6.2). Het plangebied ligt op circa 200 meter van het NNN/NNB (zuidwesten)

Figuur 6.2: Ligging plangebied (rode omlijning) ten opzichte van Natuur Netwerk Nederland (groen gestreept).

7 Effectenbeoordeling

7.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de effecten op de verwachte natuurwaarden besproken op basis van de in hoofdstuk 4.2 omschreven planontwikkeling. Op basis van de verwachte effecten wordt inzicht gegeven over de kans dat de werkzaamheden leiden tot een overtreding van de Wnb. Waar een overtreding niet zonder meer kan worden uitgesloten wordt een praktisch advies gegeven om de werkzaamheden alsnog zonder ontheffing (en overtreding) te kunnen laten doorgaan. Deze informatie wordt overzichtelijk gepresenteerd in hoofdstuk 8 waarna soortgerichte maatregelen worden omschreven in hoofdstuk 9.

7.2 Toetsing beschermde soorten

Op basis van het literatuuronderzoek en veldbezoek wordt geconcludeerd dat er mogelijk beschermde grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en algemeen en strikt beschermde broedvogels in het plangebied voorkomen (zie tabel 5.1). Bovendien kan het voorkomen van nationale (vrijgestelde) grondgebonden zoogdiersoorten en amfibieën op basis van het oriënterend veldbezoek niet worden uitgesloten. Strikt beschermde planten, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden worden niet verwacht.

Algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren en amfibieën

In het plangebied komen algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën voor. Voor de te verwachten soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Noord-Brabant, 2016). Dit wil zeggen dat voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling geen ontheffing van de Wnb hoeft te worden aangevraagd. Voor deze soorten geldt echter, net als voor niet beschermde soorten, te allen tijde de zorgplicht. Omdat deze soorten jaarrond actief zijn kan geen voorkeurs periode worden aangegeven.

Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen is voor de soortgroepen algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren en amfibieën geen nader onderzoek of een ontheffing in het kader van de Wnb nodig.

Bunzing, hermelijn en wezel

In het plangebied komen mogelijk de beschermde bunzing, hermelijn en wezel voor. De gebouwen, bomen met ondergroei en de ruigte in het plangebied zijn mogelijk onderdeel van het leefgebied van deze soorten. Voor deze soorten geldt geen vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Noord-Brabant, 2016). Er zijn tijdens het veldbezoek geen nestlocaties, slaappleatsen of latrines waargenomen. Marterpoep, lege eierschalen en potentiële verblijfplaatsen zijn gevonden binnen het blauwe kader van het plangebied.

Op basis hiervan kan worden gesteld dat het habitat geschikt is (Stap 1 uit de Handreiking kleine marterachtigen; Bouwens, 2017). Door de planontwikkeling verliezen deze soorten mogelijk verblijfplaatsen en een deel van het leefgebied. Omdat het plangebied geschikt habitat biedt voor deze soorten en groter is dan 1 hectare dient een nader onderzoek conform de standaarden uit de Handreiking kleine marterachtigen te worden uitgevoerd.

Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen is voor de bunzing, hermelijn en wezel een nader onderzoek en mogelijk een ontheffing in het kader van de Wnb nodig.

Steenmarter

Het plangebied biedt geschikt habitat voor steenmarter, de schuren met restanten stroopslag bieden potentiële verblijfplaatsen en de vruchtendragende bomen en struiken bieden naast de aanwezige kippen een potentiële voedselbron. De sporen in één van de schuren bij nummer 60 bevestigen dit, hier lagen leeggegeten peren, eierschalen en marterpoep. Door de planontwikkeling verliezen deze soorten mogelijk verblijfplaatsen en een deel van het leefgebied. Voor deze soort geldt geen vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Noord-Brabant, 2016). Omdat een beperkte hoeveelheid sporen is aangetroffen dient eerst te worden vastgesteld of de soort het gebied nog gebruikt, op basis van dit nader onderzoek kan het nodig zijn een ontheffing aan te vragen in het kader van de Wnb.

Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen is voor de steenmarter een nader onderzoek en mogelijk een ontheffing in het kader van de Wnb nodig.

Vleermuizen

Het plangebied en directe omgeving wordt mogelijk gebruikt als (niet essentieel) foerageergebied en als (niet essentiële) vliegroute door diverse vleermuissoorten. Bovendien bieden de gebouwen en bomen mogelijk verblijfplaatsen voor vleermuizen. Om te kunnen vaststellen of het plangebied inderdaad functie(s) heeft voor vleermuizen dient een nader onderzoek conform het vleermuisprotocol te worden uitgevoerd.

Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen is voor de soortgroep vleermuizen een nader onderzoek of een ontheffing in het kader van de Wnb nodig.

Algemene broedvogels en vogels met een jaarrond beschermde nestplaats

Het plangebied biedt mogelijkheden als broedlocatie van diverse algemene vogelsoorten. Werkzaamheden die tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd kunnen leiden tot verstoring of vernietiging van (nesten van) broedende vogels. Dergelijke verstoring is niet toegestaan en hier wordt geen ontheffing voor verleend. Door buiten het broedseizoen te werken, kunnen negatieve effecten worden voorkomen. Voor het broedseizoen (verschilt per soort) wordt in de wet wordt geen standaardperiode aangehouden, doorgaans kan globaal uitgegaan worden van 15 maart tot 15 augustus. Echter zijn broedgevallen buiten deze periode ook beschermd. Geadviseerd wordt om de werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten. Indien dit niet mogelijk is dient een controle op de aanwezigheid van broedvogels te worden uitgevoerd voorafgaand aan de werkzaamheden.

Buiten het broedseizoen zijn onbezette nesten niet beschermd, behalve als het nesten van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest betreft. In deze quickscan is vastgesteld dat in het plangebied mogelijk een vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn voor huismus, kerkuil én/of steenuil. Nestplaatsen en essentieel leefgebied van deze soorten zijn jaarrond beschermd. Door de voorgenomen sloop en bouwwerkzaamheden gaan deze vaste rust- en verblijfplaatsen (en de eventuele functionele leefomgeving) verloren.

Omdat de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus, kerkuil en steenuil nog niet met zekerheid is vastgesteld dient eerst een nader onderzoek te worden uitgevoerd.

7.3 Toetsing beschermde gebieden

Het plangebied heeft geen status als beschermd Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied "Kramer-Volkerak" is aanwezig op circa 9,2 kilometer. Gezien de locatie van het plangebied en de aard van de ingreep worden geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied verwacht. Op basis van een worst-case-scenario (150 vrijstaande woningen) is met behulp van de AERIUS-calculator vastgesteld dat er naar verwachting geen sprake overschrijding van de stikstof drempelwaarde. Een onderzoek in het kader van de Wnb (Natura 2000-Voortoets) wordt niet nodig geacht.

Het plangebied maakt geen onderdeel van het NNN/NNB. Het voornemen heeft door de locatie buiten het NNN en de aard en omvang geen negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Vanuit het provinciale natuurbeleid is er daarom geen bezwaar tegen de voorgenomen ingreep. Een nadere beoordeling ('nee, tenzij'-beoordeling) is niet nodig.

8 Conclusie

De verspreidingsgegevens en het oriënterend veldbezoek geven een onvoldoende duidelijk beeld van het (mogelijk) voorkomen van beschermde diersoorten. Nader onderzoek naar steenmarter, kleine marterachtigen, vleermuizen, huismus, kerkuil en steenuil is noodzakelijk om de functie van het plangebied voor deze soorten te kunnen vaststellen. Onderstaand worden de bevindingen van de quickscan puntsgewijs benoemd:

- Het plangebied heeft mogelijke een functie voor beschermde grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en algemeen en strikt beschermde broedvogels.
- Het voornemen leidt mogelijk tot overtredingen van de onder de Wnb beschermde soorten, om een volledige effecten beoordeling te kunnen maken moeten eerst de nader onderzoeken worden afgerond.
- Nader onderzoek is nodig voor kleine marterachtigen, steenmarter, vleermuizen, kerkuil, steenuil en huismus.
- Mogelijk wordt op basis van het nader onderzoek geconcludeerd dat een ontheffing in het kader van het onderdeel soortenbescherming van de Wnb moet worden aangevraagd.
- Het plangebied en haar omgeving heeft geen functie voor beschermde planten, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden.
- Het voorkomen van nationale (vrijgestelde) grondgebonden zoogdiersoorten en amfibieën kan op basis van het oriënterend veldbezoek niet worden uitgesloten.
- Het plangebied ligt buiten beschermd Natura 2000-gebied, een onderzoek in het kader van de Wnb onderdeel 'Gebieden' (Natura 2000-Voortoets) is niet nodig.
- Het plangebied ligt buiten het NNN, een nadere NNN-toets en overleg met de Provincie Noord-Brabant is niet nodig.

9 Advies en vervolgtraject

9.1 Advies

Zorgvuldig werken (zorgplicht)

Voor alle aanwezige soorten, ook die niet beschermd zijn via de Wnb, geldt altijd de zorgplicht (artikel 1.11). In de zorgplicht wordt gesteld dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Dit betekent dat tijdens de werkzaamheden rekening dient te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van diverse algemene soorten. Aanwezige dieren dienen de gelegenheid te krijgen om het terrein zelfstandig te verlaten. Indien deze dieren het terrein niet zelfstandig kunnen verlaten, dienen deze te worden verplaatst naar geschikt habitat buiten de ingreep. De voorkeur gaat uit naar het uitvoeren van werkzaamheden in de minst kwetsbare periode.

Minst kwetsbare periode

Een groot deel van de verwachte schade aan de mogelijk aanwezige soorten is te voorkomen door buiten de kwetsbare periode van deze soorten te werken. Dat wil zeggen buiten de voortplantingsperiode en de overwinteringsperiode. Voor deze periode zijn enkel richtdata te geven omdat deze sterk worden beïnvloed door de weersomstandigheden.

Als richtlijn kan worden aangehouden dat de werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd in der periode september tot en met oktober. Indien het plangebied in deze periode ongeschikt is gemaakt als overwinteringsbiotoop van amfibieën en broed biotoop van algemene broedvogels kunnen de werkzaamheden ook buiten deze periode worden uitgevoerd.

Aangepaste verlichting

Voorts wordt geadviseerd met de verlichting (tijdens de werkzaamheden en in de gebruikssituatie) rekening te houden met soorten die gevoelig zijn voor licht (bijvoorbeeld vleermuizen). Dit kan door het licht zo veel mogelijk te richten, niet tijdens de nacht en schermer te werken en strooilicht zo veel mogelijk te beperken. Verlichting dient zo veel mogelijk gedimd en gericht worden (figuur 9.1) en waar mogelijk zoveel mogelijk worden afgeschermd van geschikt habitat voor vleermuizen en andere lichtgevoelige soorten.

Figuur 9.1: Voorbeeld gerichte verlichting. Links: ongerichte verlichting. Rechts: gerichte verlichting waarbij lichtverstoring wordt voorkomen. (Bron: Zoogdiervereniging, 2013)

Natuurinclusief bouwen en ontwikkelen biodiversiteit in de omgeving

De biodiversiteit in Nederland staat onder druk. Ook in de bebouwde omgeving. Door het massaal toepassen van vogelschroten, opvullen van spouwmuur (ter isolatie), bomenkap en de verstening van tuintjes (betegelen in plaats van gras, bomen en struiken), is veel verblijfsplaatsen en leefgebied verloren gegaan.

Door natuurinclusief te bouwen kan het tij worden gekeerd. Een omgeving waar plek is voor biodiversiteit is tevens een gezonde omgeving waar het prettig verblijven is voor de mens. Door het treffen van de juiste voorzieningen, zoals: vogelvides, (inbouw-)vleermuiskasten en nestkasten kan een bijdrage worden geleverd aan verschillende soorten en dus biodiversiteit.

Deze voorzieningen zijn dusdanig ontworpen dat, mits juist geplaatst, fauna geen schade of overlast kan veroorzaken en gaan daarom goed samen met de gebruiksfunctie voor mensen. Naast prefab oplossingen dient ook gekeken te worden naar de juiste groenvoorzieningen. Deze zijn van belang voor de verspreidings- en foerageermogelijkheden van aanwezige soorten. Denk daarbij aan afwisseling tussen vegetatielagen (kruid-, struik- en boomlaag) en waterpartijen als poelen en sloten. Ook dit draagt bij aan een prettige leefomgeving. Denk daarbij niet alleen aan de tuin op het maaiveld, maar ook aan een kruidenrijk groen dak. Er zijn zelfs zogenaamde 'bruine daken', als een groen dak niet haalbaar is. Deze zijn onder andere van belang voor witte kwikstaart.

9.2 Vervolgtraject

Nader onderzoeken

Nader onderzoek marter

Om aan te tonen welke van deze kleine marterachtigen aanwezig zijn in het plangebied dient stap 2 uit de handreiking kleine marter (Bouwens, 2017) te worden opgevolgd. Deze stap bestaat uit het vaststellen van de aanwezige soorten aan de hand van voorgeschreven onderzoekstechnieken zoals het gebruik van cameravallen en marterboxen. Met de inzet van cameravallen kan tevens de aanwezigheid van steenmarter worden vastgesteld. Dit onderzoek kan het gehele jaar door plaatsvinden, waarbij minimaal 4 controles van de cameravallen/marterboxen nodig zijn.

Vleermuizen

Ten aanzien van vleermuizen is een nader onderzoek noodzakelijk. Er wordt geadviseerd om onderzoek conform het vleermuisprotocol (Vleermuisvakberaad, 2017) uit te voeren, waarbij nader onderzoek plaatsvinden in globaal de periode van 15 april tot en met 15 oktober. Om vertraging te voorkomen wordt geadviseerd tijdig te starten met dit nader onderzoek. Als hiermee te laat wordt begonnen bestaat het risico dat er nog veldbezoeken nodig zijn in het inventarisatieseizoen van 2020.

Nader onderzoek kerkuil en steenuil

Om de aan- of afwezigheid van de kerkuil en steenuil aan te tonen is nader onderzoek noodzakelijk. Er wordt geadviseerd om dit onderzoek uit te voeren volgens het kennisdocument van kerkuil en steenuil en de soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus (NGB 2017). De aanwezigheid van een nest of van een rustplaats van een kerkuil of steenuil

kan het hele jaar worden aangetoond. Alle waarnemingen in een geschikt gebied duiden op de mogelijke aanwezigheid van een nestplaats in het gebied. De meest optimale periode om de aanwezigheid aan te tonen, is van 15 februari tot en met 15 april. Ook buiten deze perioden kan soms worden geïnventariseerd, maar dan zal meer onderzoeksinspanning nodig zijn.

Nader onderzoek huismus

Om de aan- of afwezigheid van de huismus aan te tonen is nader onderzoek noodzakelijk. Er wordt geadviseerd om dit onderzoek uit te voeren volgens het kennisdocument van de huismus en de soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus. De aanwezigheid van een nest van een huismus kan het beste in de periode van april – augustus worden aangetoond. Slaapplaatsen kunnen het hele jaar door worden aangetoond. Alle waarnemingen in een geschikt gebied duiden op de mogelijke aanwezigheid van een nestplaats in het gebied.

Ontheffing

De noodzaak van een ontheffing is afhankelijk van nader onderzoek naar beschermde soorten en de daadwerkelijke inrichting en werkmethode.

9.3 Geldigheid onderzoeksgegevens

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegd gezag hanteert over het algemeen de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: *“Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”*

Overzicht bijlage(n)

Bijlage 1

Literatuur

Bijlage 2

Wetgeving en beleid

Bijlage 3

Kaart regionale ligging

Bijlage 4

Foto's

Bijlage 1

Literatuur

BIJ12, 2017a Kennisdocument Kerkuil (Tyto alba) versie 1.0 juli 2017, BIJ12, Utrecht.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, De Dagvlinders van Nederland, 2006, Odonata, KNNV, Utrecht.

Bouwens S., 2017, Handreiking kleine marters in relatie tot soortenbescherming, Provincie Noord-Brabant, 's-Hertogenbosch

BRO, 2011, Natuuronderzoek voor Oudendijk te Oud-Gastel-Gemeente Halderberge, rapportnummer: 211x03882.059196_1, BRO, Boxtel

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J., Buys, J.C. 2016, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Creemers, R.C.M., & Delft, J.J.C.W. van, (RAVON) (redactie) 2009 De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorische Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
Nederlandse zoogdieren, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Econsultancy, 2013, Steenuilenonderzoek Oudendijk/Rijpersweg te Oud-Gastel in de gemeente Halderberge, rapportnummer 13063369, Econsultancy, Boxmeer

NDFF, 2018. Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de NDFF, NDFF – ndff-ecogrid.nl

Provincie Noord-Brabant, 2016, Verordening natuurbescherming Noord-Brabant. 16 december 2016. Kenmerk 4098843. Provincie Noord-Brabant, 's-Hertogenbosch.

RAVON, 2016, Ravon no. 63, bijlage, Waarnemingenoverzicht 2015, RAVON, Nijmegen.

Internetbronnen:

<https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>
www.vlinderstichting.nl
pdokviewer.pdok.nl/
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx
www.ravon.nl
www.sovon.nl
www.telmee.nl
www.vleermuis.net
www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 2

Wetgeving en beleid

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) vervangt vanaf 1 januari 2017 de Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en de Boswet en voorziet hiermee in een gemoderniseerd wettelijk kader voor de bescherming van natuurgebieden, dier- en plantensoorten en houtopstanden. Een belangrijk deel van de in de wet opgenomen regels bestaat uit de omzetting van de internationale verplichtingen op het vlak van bescherming van de biologische diversiteit, in het bijzonder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Wnb richt zich in basis op:

- Het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit,
- Het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies, en
- Het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De wet geeft ook invulling aan de in het bestuursakkoord natuur gemaakte afspraken over decentralisatie van taken en verantwoordelijkheden van het Rijk naar de provincies. De instrumenten en begrippenkaders van de Wnb zijn zo goed mogelijk afgestemd op andere onderdelen van het omgevingsrecht, in het bijzonder de toekomstige Omgevingswet.

In de Wnb zijn, behalve meer algemene bepalingen over bevoegdheden, natuur- en landschapsbeleid, beleidsmonitoring en instrumenten ter bescherming van natuur en landschap ook specifieke regels opgenomen ter bescherming van bijzonder natuurwaarden. Het gaat dan in het bijzonder om de bescherming van natuurgebieden van Europees belang (Natura 2000-gebieden) en de bescherming van soorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen die een specifieke bescherming behoeven. Deze onderwerpen zullen hieronder worden toegelicht.

Zorgplicht

Een belangrijk overkoepelend instrument is de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorg houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten:

- Dergelijke handelingen achterwege laat dan wel
- Indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan maakt (mitigatie).

Gebiedsbescherming

In de Wnb zijn regels opgenomen die de bescherming van natuurgebieden van Europees belang die behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen. Voor plannen of projecten met mogelijke schadelijke handelingen is in de Wnb een vergunningensysteem opgenomen. Hieraan gekoppeld kan het bevoegd gezag preventieve dwingende maatregelen opleggen om schadelijke effecten te voorkomen.

Op basis van de Wnb wordt alleen nog bescherming geboden aan de zogenaamde Natura 2000-gebieden, welke onderdeel zijn van het Europese netwerk van natuurgebieden. De eerder nationaal beschermde natuurmonumenten worden niet meer beschermd op grond van nationale wetgeving. Wel kunnen provincies 'bijzondere provinciale natuurgebieden' en bijzondere provinciale landschappen' aanwijzen. Provincies kunnen eventueel zelf regelgeving opstellen voor deze gebieden.

De gebiedsbescherming is gericht op de bescherming van aangewezen habitats en soorten binnen de gebieden. Significant negatieve effecten op het beschermde gebied zijn niet toegestaan, tenzij sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, er geen alternatieven voorhanden zijn en alle schade wordt gecompenseerd. De wet voorziet eveneens in het beschermen van het gebied tegen handelingen buiten het Natura 2000-gebied met een mogelijk negatief effect op de beschermde habitats en hieraan gekoppelde soorten. Dit is geregeld op basis van de zogenaamde externe werking.

Ten aanzien van Natura 2000-gebieden komen de uitvoeringsbevoegdheden voor het overgrote deel bij de provincies te liggen, met uitzondering van het aanwijzen van Natura 2000-gebieden en het vaststellen van de instandhoudingsdoelstellingen. Ten aanzien van de uitvoering is de provincie waarin een ingreep plaatsvindt, bevoegd. Voor rijkswateren blijft de rijksoverheid bevoegd.

Soortenbescherming

De in de Wnb gestelde regels ter bescherming van soorten voorzien in voorschriften ter bescherming van de van nature in het wild levende planten- en diersoorten. In dit deel staan de verplichte instrumenten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern, Bonn en het biodiversiteitsverdrag centraal. Het is erop gericht om voor de beschermde soorten een gunstige staat van instandhouding te bereiken of te herstellen.

Verbodsbepalingen

De verboden, afwijkingsmogelijkheden en andere beschermingsmiddelen zijn direct overgenomen uit deze richtlijnen en verdragen en worden in de Wnb opgedeeld in drie beschermingsregimes. Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime.

Vogelrichtlijnsoorten: De bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogels van soorten die voorkomen in de EU als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en de niet in die bijlage genoemde geregeld voorkomende trekvogelsoorten (artikel 3.1; zie bijlage 1). Voor deze soorten gelden de volgende verboden:

- lid 1: Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- lid 3: Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- lid 4: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijnsoorten: De bescherming van in het wild levende dieren en planten van soorten die voorkomen in de EU (zie bijlage 1) op grond van de Habitatrichtlijn (bijlagen I, II, IV en V) en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I (art. 3.5; zie bijlage 1). Voor deze soorten zijn in de Wnb de volgende verboden opgenomen:

- lid 1: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 3: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- lid 5: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Andere soorten: De bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wnb (art. 3.10; zie bijlage 2). Voor deze soorten is onverminderd artikel 3.5 eerste, vierde en vijfde lid het verboden om:

- lid 1a: In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 1b: De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- lid 1c: Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor de zoogdier-, amfibie- en reptielsoorten opgenomen in de bijlage van artikel 3.10 geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege ecologische redenen of de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om kwetsbare en bedreigde dier- en plantsoorten te beschermen.

Houtopstanden

Het doel van in de Wnb opgenomen de regels ten aanzien van houtopstanden blijft de blijft de instandhouding van het bosareaal. De kern wordt gevormd door een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. Deze regels vloeien als zodanig niet onmiddellijk voort uit internationale verplichtingen, maar is van wezenlijk belang in het licht van nationale en internationale natuur-, landschaps- en milieudoelstellingen.

De regels met betrekking tot houtopstanden zijn van toepassing op alle bossen en houtopstanden buiten de 'bebouwde kom Wnb' groter dan 1.000 m² en rijbeplantingen van meer dan 20 bomen. De wet verplicht om de grond waarop het bos heeft gestaan binnen 3 jaar opnieuw in te planten met bomen. Indien mogelijk is herplanting door natuurlijke verjonging ook toegestaan. Waar natuurlijke verjonging niet mogelijk of te verwachten is, bijvoorbeeld bij lintbeplantingen minder dan 30 meter breed, moet geplant worden met boomsoorten die aansluiten bij de groeiplaats. De begrenzing 'bebouwde kom Wnb' wordt door de gemeente vastgesteld, maar hoeft niet samen te vallen met de bebouwde kom in het kader van de wegenverkeerswet. In geval een boom/bomen of andere houtopstanden binnen de bebouwde kom worden gekapt, dan kan een gemeentelijke (omgevings-)vergunning nodig zijn. Dit zal specifiek bij de betreffende gemeente moeten worden nagegaan. Struikbeplantingen groter dan 1.000 m² vallen onder de wet, met uitzondering van éénrijige geschoren meidoornheggen die als zodanig zijn aangelegd en worden beheerd. Spontane bosopslag langs sloten, op natuurterreinen en braakliggende terreinen valt onder de Boswet, zodra sprake is van een bedekkings-percentages van 60% en een opslag van vijf jaar of ouder. De Boswet is niet van toepassing op: erven en tuinen, windschermen van bomen langs boomgaarden, éénrijige beplanting van populier of wilg op of langs landbouwgronden, Italiaanse populier, linde, paardenkastanje en treurwilg, vruchtbomen, kerstspinnen en kweekgoed.

Ook bevat de Wnb een basis om regels te stellen ter uitvoering van Europese regels die beogen te verzekeren dat in internationaal verband verhandeld hout en verhandelde houtproducten duurzaam zijn.

Nesten

De Wnb kent geen standaardperiode voor het broedseizoen van vogels. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken.

Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb. U heeft voor deze soorten geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als u maatregelen treft die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. U mag dus buiten het broedseizoen nesten verplaatsen of verwijderen, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb het gehele seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Deze categorieën zijn terug te vinden in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten'.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

In de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

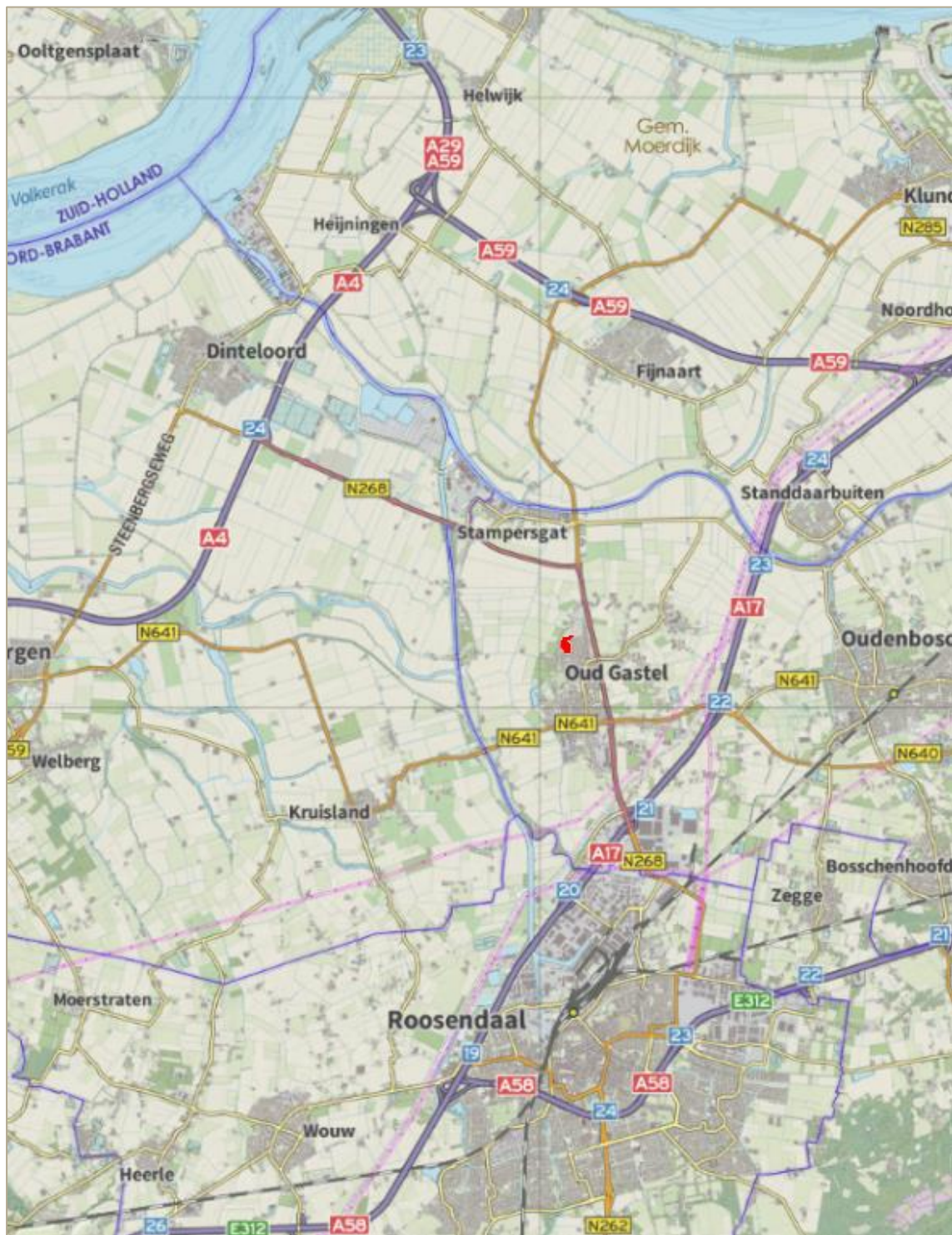
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten

De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen

Bijlage 3

Kaart regionale ligging

Regionale ligging plangebied, het plangebied is hier roodgekleurd

Bijlage 4

Foto's

